

Az ismeretkör: Alkalmazott társadalom-tudomány

Kredittartománya: 8 kr.

Tantárgyai:

- 1) Nevelés- és művelődéstörténet 1.
- 2) Nevelés- és művelődéstörténet 2.
- 3) Kisebbségtudományi alapismeretek és romológia
- 4) Bevezetés a gyermekvédelembe

Tantárgy neve: Bevezetés a gyermekvédelembe ÓP szak

Kreditértéke:2

Neptunkód: OVOANB1001, OVOALB1001

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100% elmélet-

A tanóra típusa: elmélet és óraszám: 2 ea/hét, 30 óra az adott félévben, levelezőn 10 óra

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető
- az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek közös elektronikus felületen
- a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen

digitális tananyag (elméleti jegyzet, feladatgyűjtemény, tervezetgyűjtemény, tematikus antológia) biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül

A számonkérés módja: kolokvium

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok:

prezentáció a kiadott témakörök egyikéből

A tantárgy tantervi helye: 5. félév

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgyleírás:

A nevelési- oktatási intézmények jelzőrendszeri feladatai; a gyermekvédelmi intézményekben folyó nevelőmunka; hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet a veszélyeztetettség fogalma, felismerése; a prevenció, a korrekció lehetőségei; együttműködés a szülőkkel, családtagokkal, más intézményekkel. A családi szocializáció zavarai; károsító nevelési módszerek és hatásuk; a gyermekbántalmazás; az érzelmi elhanyagolás, krízisek egy gyermek életében, a veszteség és a gyászfeldolgozás segítése.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

- 1) Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 2) BEREGNYEI Beáta – NÁDASI Viktória – HAJNAL Renáta (2014): Módszertani útmutató: A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan. Emberi Erőforrások Minisztériuma Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztálya, Budapest ,
- 3) Herczog Mária (2003): Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest ISBN: 963-224-595-4
- 4) Feuer Mária–Nagy Krisztina (2011): *Humán szakosok gyakorlati kézikönyve*. Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN: 978 963 0590 150
- 5) Szécheay Orsolya (2006, szerk.): *Szexuális gyermekbántalmazás a családban*. Animula Kiadó, Budapest ISBN: 963-408-191-6

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a.) tudása

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Alapvető ismeretei vannak a 3-7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést támogató eljárásokkal.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi ismeretekkel, és tájékozott a segítségnyújtás lehetőségeiről.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit.
- Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.
- Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3-7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.
- Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítőkész attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési

intézményben végzett tevékenységéért.

- Hatáskörében felelősséget vállal a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.

Tantárgy felelőse: Tóth József tanársegéd

Tantárgy oktatásába bevont oktató:-